

SIIRTOLAISUUS- INSTITUUTTI

Siirtolaisuusinstituutti – osaamista muuttoliikkeistä,
etnisyydestä ja monikulttuurisuudesta

Tuomas Martikainen & Jarno Heinilä

TAKO-kevätseminaari, Helsinki, 12.2.2018

Miksi – täällä – tänään?

1. Haluamme tehdä yhteistyötä
2. Haluamme tarjota osaamisemme ja verkostomme museotoimijoiden tueksi
3. Haluamme olla mukana luomassa uutta

Siirtolaisuusinstituutin missio

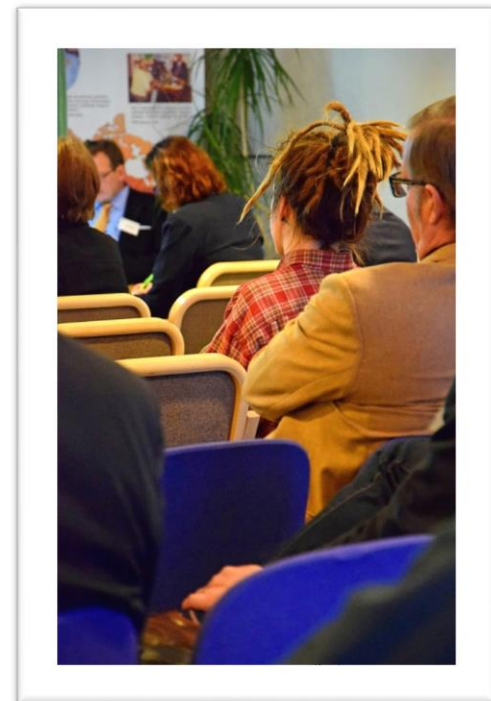
Tutkimme muuttoliikkeitä ja niiden yhteiskunnallisia vaikutuksia

Keräämme, tallennamme ja tuomme saataville muuttoliikeaineistoja

Osallistumme tietopohjaiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vaikuttamiseen

Toiminta

- Tutkimus- ja tietopalvelu
- Arkisto
- Kirjasto
- Julkaisut
- Tapahtumat
- Näyttelyt
- Verkostot
- Siirtolaisrekisteri
- Rahastot ja apurahat
- John Morton -palkinto

Tutkimus- ja tietopalvelu

- Monitieteinen tutkimuksemme koskee historiallisia ja nykyajan muuttoliikkeitä sekä niiden vaikutuksia
- Teemme perustutkimusta, tutkimus- ja kehitystoimintaa, tilaustutkimuksia ja selvityksiä sekä annamme lausuntoja

Tutkimuksen painopisteet

1: yleinen muuttoliiketuntemus

- Miten kansainväliset trendit vaikuttavat suomalaisiin muuttoliikkeisiin?
- Kuinka muuttoliikkeet kehittyvät tulevaisuudessa?
- Mikä on alan tutkimustilanne?
- Meneillään, esim.
 - Suomalainen muuttoliikebibliografia (SI 2016-2017)
 - Muuttoliikkeiden vuosisata -hanke (Suomen kulttuurirahasto 2017-2018)
 - Pohjoismaisen muuttoliiketutkimuksen kartoitus (NordForsk 2016-2017)

Tutkimuksen painopisteet

2: maastamuutto

- Minkälaisia ovat suomalaisten muuttoliikkeet maailmalle?
- Miten historialliset ja uudet suomalaisyhteisöt kehittyvät ja muuttuvat?
- Nostamme esiin myös vähän tunnettuja ilmiötä
- Meneillään, esim.
 - Kirjahankkeita
 - *FinnForum XI* (2018)
 - *Värmlannin metsäsuomalaiset* (2018)
 - *Finlansssvenska emigrationshistoria* (2018)
 - *Otto Birger Haanpää* (2018)
 - *Niilo Valtonen* (2018)
 - *Merimiesten siirtolaisuus* (2019)
 - *Suomalaiset siirtolaiset maailmalla* (2019)

Tutkimuksen painopisteet

3: maahanmuutto

- Kuinka maahanmuutto Suomeen kehittyi?
 - Miten maahanmuuttajayhteisöt muuttuvat ja kehittyvät?
 - Maahanmuuttajien kotoutuminen: asuminen, työ ja perhe
 - Monikulttuuriset perheet
 - Suomalaisten paluumuutto
- Ajankohtaista, esim.
 - Coming of Age in Exile (NordForsk 2015-2019)
 - Urbanisation, Mobilities and Immigration (Suomen Akatemia 2016-2019)
 - Sata omenapuuta (EUSA 2016-2017)
 - Perheen elossaolo, maahanmuuttostatus ja arjen turvallisuus (Suomen Akatemia 2018-2021)
 - Kirjahankkeita, esim.
 - *Turvapaikanhakijat ja pakolaisuus Suomessa* (2018)
 - *Estonian-Finnish Mobilities* (2018)
 - *Inkerinsuomalaisten paluumuutto* (2019)

Tutkimuksen painopisteet

4: maansisäinen liikkuvuus

- Miten maansisäiset muuttoliikkeet kehittyvät?
- Historialliset muuttoliikkeet, kaupungistuminen, evakot
- Ajankohtaiset trendit
- Ajankohtaista, esim.
 - Kirjahankkeita
 - *Sodan pakolaiset* (2018)
 - *Muuttoliike ja Suomen aluekehitys* (2019)

Arkisto

- Laaja aineisto: mm. 15 000 kirjettä, 23 000 valokuvaa, yli 700 h haastatteluja yli tuhannelta henkilöltä ja yhteisöltä
- Audiovisuaalista materiaalia
- Esineistöä
- Löydymme [Finna.fi](https://finna.fi)-hakupalvelusta

Siirtolaisuuskokoelma

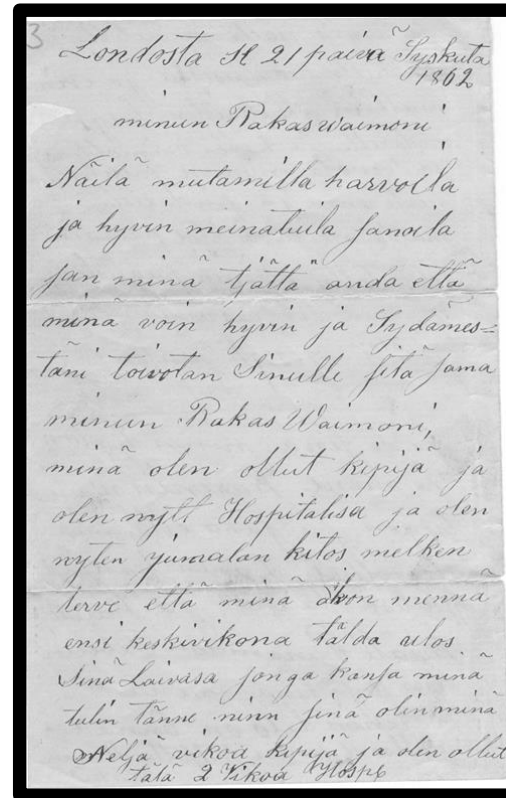
- Aineistoja on lähes 60:sta maasta.
- Arkistoaineiston maantieteellinen jako:
 - Yhdysvallat 50 %
 - Australia 15 %
 - Kanada 10 %
 - Etelä-Amerikka 10 %
 - Aasia, Afrikka, Eurooppa 15 %

Viranomaisasiakirjat sekä muut henkilöasiakirjat

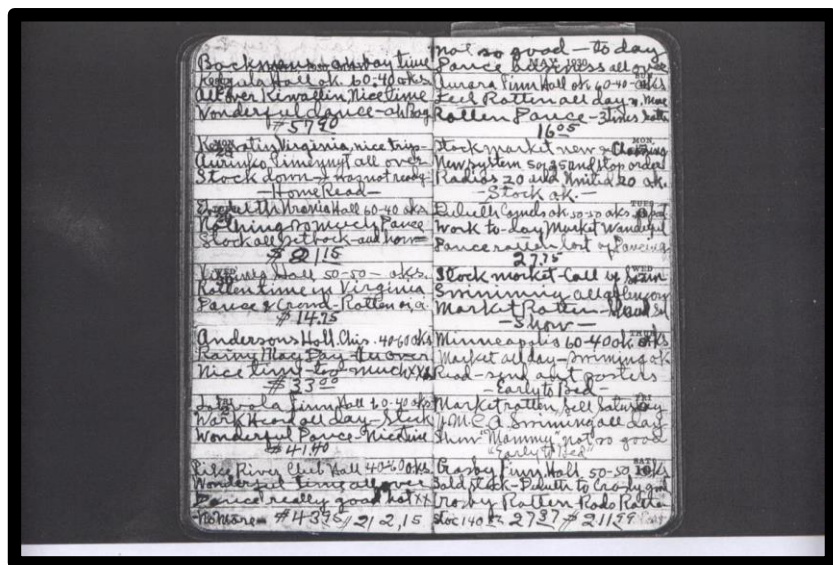
- Matkustamiseen liittyvät dokumentit:
 - esteettömyys-,
lääkärin- ja
virkatodistukset,
passit, matkaliput
- Kansalaistamisasiakirjat
- Eri elämänvaiheisiin
liittyvät todistukset
- Kirjelmät
- Työasiakirjat
 - esim. palkkatositteet,
ay-jäsenkirjat
- Kauppakirjat
- jne.

Yksityiskirjeet

- n. 15 000 kpl
- Arkiston kysytyin aineistoryhmä (tutkimuskäytöllä mitattuna)
- Ote Joseph Johnsonin kirjeestä vaimolleen Carolinalle. Lontoo, 1862. Kyseessä on vanhin arkiston hallussa oleva siirtolaiskirje.

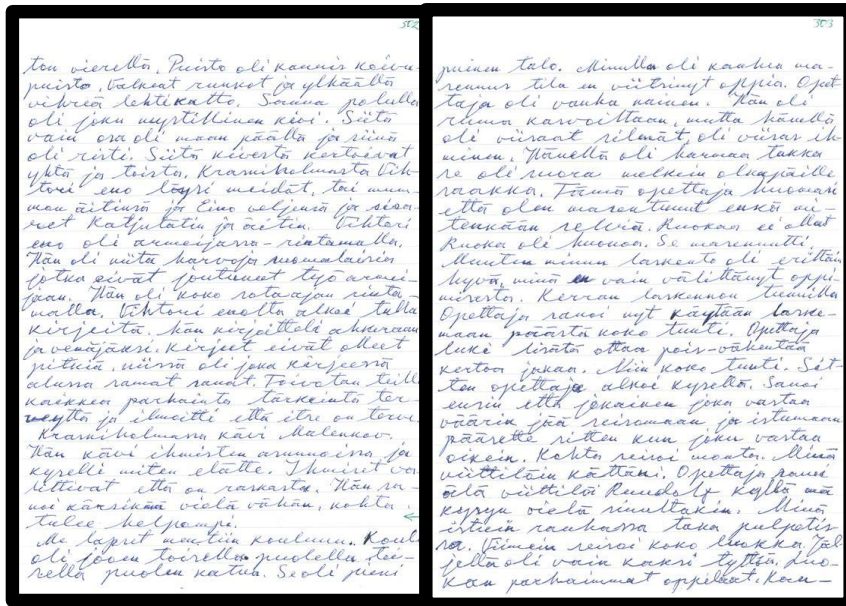

Päiväkirjat

- n. 40
- Matkapäiväkirjoja 50 %
- Vuosilta 1899-2006
- Amerikansuomalaisen muusikon John Rosendahlin kiertuepäiväkirjan aukeama, 1930.

Muistelmat ja omaelämäkertakirjoitukset

- n. 30 kpl
- Mitoissa suurta vaihtelua: muutaman sivun muistiinpanoista satojen sivujen käsikirjoituksiin
- Ote erään inkeriläisen papin muistelmista, ss.302-303

Haastattelut

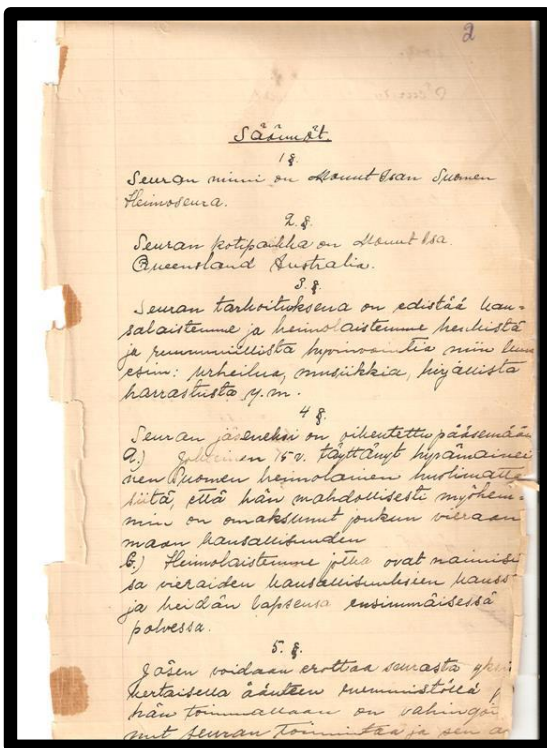
- Äänitteiden kokonaiskesto yli 700 tuntia
- Olavi Koivukangas haastattelemassa maanviljelijä Kalevi Havukaista Australiassa v.1981.

Valokuvat

- Fyysisten kuvien kokoelmassa yli 23 000 vedosta
- Pelkästään digitaalisessa muodossa olevia kuvia n. 12 000 kpl

Yhdistysasiakirjat

- yhdistys- ja järjestöhistoriaa paloina ja kokonaisuuksina: irrallisista pöytäkirjoista täydellisiin arkistoihin
- Ote Mount Isan Heimoseuran säännöistä. Australia, 1935.

Lisää aineistoryhmiä...

- Muut äänitallenteet
 - musiikkitallenteet (mm. useita satoja savikiekkoäänitteitä)
 - radio-ohjelmat
- AV-aineistot
 - televisio-ohjelmat
 - dokumenttielokuvat
- Tutkimusaineistot
- Lehtileikkeet
- Pienpainatteet
- Vanhat siirtolaislehdet

Ääntä & kuvaa

- musiikkitalenteet
(mm. useita satoja
savikiekkoäänitteitä)
- radio-ohjelmat
- AV-aineistot
- televisio-ohjelmat
- dokumenttielokuvat

- Kuvassa tv-juontaja
Carl Pellonpää

Esineistö

- n. 1200 kpl
- Kokoelmassa mm. matka-arkkuja, vaatteita, kodin tarve-esineitä ja taidetta
- Esineistöstä osa on nähtävillä Siirtolaisuusinstituutin näyttelytiloissa (1 krs.)

Digitaaliset aineistot

- Digitointityön etenemisestä
 - Keskeisiä aineistoja digitoitu kattavasti: kirjeistä 60%, valokuvista yli 80%
 - Lähitulevaisuuden tavoitteena digitoitujen aineistojen verkkosaatavuuden parantaminen (SI:n nettisivustot + Finna)

Miksi – täällä – tänään?

1. Haluamme tehdä yhteistyötä
2. Haluamme tarjota osaamisemme ja verkostomme museotoimijoiden tueksi
3. Haluamme olla mukana luomassa uutta

SIIRTOLAISUUS- INSTITUUTTI

TERVETULOA!